

GIG
CYMRU
NHS
WALES

Iechyd Cyhoeddus
Cymru
Public Health
Wales

Public Health Wales statement on Novel Coronavirus (COVID-19) outbreak

This statement will be updated daily at 2pm

Updated: 2:00pm Saturday 18 April

NOTE: Detailed information on new cases of Novel Coronavirus (COVID-19) in Wales is now available on our user-friendly data dashboard on the [Public Health Wales website](#).

Dr Chris Williams, Incident Director for the Novel Coronavirus (COVID-19) outbreak response at Public Health Wales, said:

"Public Health Wales fully supports the three week extension of lockdown measures, announced on 16 April, which is essential to avoid reversing the gains we have made in slowing the spread of this virus, protecting our NHS, and saving lives.

"Novel Coronavirus (COVID-19) is still circulating in every part of Wales, and the single most important action we can all take in fighting the virus is to stay at home. We want to thank each and every person across Wales for doing their bit to help slow the spread of the virus.

"While emphasising the importance of staying at home, we also want to reinforce the message from NHS Wales that urgent and emergency care services for physical and mental health are still open and accessible.

"For parents, if your child is unwell and you are concerned you should seek help. If you have urgent dental pain you should still call your dentist. If you have a health complaint that is worrying you and won't go away you should call your GP practice. If you or a family member are seriously ill or injured you should dial 999 or attend your nearest Emergency Department.

"Public Health Wales is working with our partners in Welsh Government, the wider NHS in Wales, the other UK nations and others to monitor and respond to the spread of Novel Coronavirus (COVID-19) in Wales.

"This includes working with Welsh Government to ensure we test the right people, at the right time, in the right place, to reduce the spread of COVID-19.

"We are encouraging everyone to download the COVID-19 Symptom Tracker app, which has been supported by Welsh Government. The app allows users to log daily symptoms to help build a clearer picture of how the virus is affecting people. For more information, including how to download the app, visit covid.joinzoe.com.

"Public Health Wales is working to address the negative impact of COVID-19 on the social, mental and physical wellbeing of people in Wales. The new *How are you doing?* campaign is now live and offering practical advice from phw.nhs.wales/howareyoudoing.

"We know that staying at home can be hard especially when the weather is nice, but members of the public must adhere to social distancing rules about staying at home, and away from others, introduced by the UK and Welsh Government. These rules are available on the [Public Health Wales website](#).

"People no longer need to contact NHS 111 if they think they may have contracted Novel Coronavirus

(COVID-19). Information about the symptoms to look out for is available on the [Public Health Wales website](#), or members of the public can use the NHS Wales [symptom checker](#).

"Anyone with a suspected coronavirus illness should not go to a GP surgery, pharmacy or hospital. They should only contact NHS 111 if they feel they cannot cope with their symptoms at home, their condition gets worse, or their symptoms do not get better after seven days.

"Only call 999 if you are experiencing a life-threatening emergency, do not call 999 just because you are on hold to 111. We appreciate that 111 lines are busy, but you will get through after a wait.

DATGANIAD CYMRAEG

Diweddariad: 2:00yp Dydd Sadwrn 18 Ebrill

NODER: Mae gwybodaeth fanwl am achosion newydd o Coronafeirws Newydd (COVID-19) yng Nghymru bellach ar gael ar ein dangosfwrdd data hawdd ei ddefnyddio ar [wefan Iechyd Cyhoeddus Cymru](#).

Dywedodd Dr Chris Williams, Cyfarwyddwr Digwyddiad ar gyfer yr ymateb i'r achos o'r Coronafeirws Newydd (COVID-19) yn Iechyd Cyhoeddus Cymru:

"Mae Iechyd Cyhoeddus Cymru yn gwbl gefnogol i'r estyniad tair wythnos i'r mesurau cyfyngiadau symud a gyhoeddwyd ar 16 Ebrill, sy'n hanfodol er mwyn osgoi gwrthdroi'r cynnydd rydym wedi'i wneud o ran arafu lledaeniad y feirws hwn, i amddiffyn ein GIG ac achub bywydau.

"Mae Coronafeirws Newydd (COVID-19) yn parhau i gylchredeg ym mhob rhan o Gymru, ac aros gartref yw'r cam pwysicaf un y gall pob un ohonom ei gymryd wrth ymladd y feirws. Rydyn ni am ddiolch i bawb ledled Cymru am chwarae eu rhan wrth helpu i arafu lledaeniad y feirws.

"Er ein bod yn pwysleisio pwysigrwydd aros gartref, rydym hefyd yn awyddus i atgyfnerthu neges gan y GIG yng Nghymru sef bod gwasanaethau gofal brys ac argyfwng ar gyfer iechyd corfforol a meddyliol yn dal ar agor ac ar gael.

"I rieni, os yw'ch plentyn yn sâl a'ch bod yn pryderu, dylech ofyn am help. Os oes gennych boen deintyddol brys, dylech ddal i ffonio'ch deintydd. Os oes gennych broblem iechyd sy'n eich poeni ac nad yw'n mynd i ffwrdd, dylech ffonio'ch practis meddyg teulu. Os ydych chi, neu aelod o'r teulu, yn ddifrifol wael neu wedi'ch anafu, dylech ddeialu 999 neu fynd i'ch Adran Achosion Brys agosaf.

"Mae Iechyd Cyhoeddus Cymru yn gweithio gyda'n partneriaid yn Llywodraeth Cymru, y GIG ehangach yng Nghymru, cenhedloedd eraill y DU a chydag eraill i fonitro ac ymateb i ledaeniad Coronafeirws Newydd (COVID-19) yng Nghymru.

"Mae hyn yn cynnwys gweithio gyda Llywodraeth Cymru i sicrhau ein bod yn profi'r bobl iawn, ar yr adeg iawn, yn y lle iawn, er mwyn lleihau lledaeniad COVID-19.

"Rydym yn annog pawb i lawrlwytho'r ap Tracio Symptomau COVID-19, a dderbyniodd gefnogaeth gan Lywodraeth Cymru. Mae'r ap yn caniatáu i ddefnyddwyr logio symptomau'n ddyddiol i helpu i adeiladu darlun cliriach o sut mae'r feirws yn effeithio ar bobl. Am ragor o wybodaeth, gan gynnwys sut i lawrlwytho'r ap, ewch i [covid.joinzoe.com](https://www.covid.joinzoe.com).

"Mae Iechyd Cyhoeddus Cymru yn gweithio i fynd i'r afael ag effaith negyddol COVID-19 ar lesiant cymdeithasol, meddyliol a chorfforol poblogaeth Cymru. Mae'r ymgyrch newydd *Sut Wyt Ti?* bellach yn fyw ac mae'n cynnig cyngor ymarferol trwy phw.nhs.wales/howareyoudoing.

"Rydym yn gwybod y gall aros gartref fod yn anodd, yn enwedig pan fo'r tywydd yn braf, ond rhaid i aelodau'r cyhoedd gadw at reolau cadw pellter cymdeithasol ynghylch aros gartref, ac i ffwrdd oddi wrth eraill, a gyflwynwyd gan Lywodraeth y DU a Llywodraeth Cymru. Mae'r rheolau hyn ar gael ar [wefan Iechyd Cyhoeddus Cymru](#).

"Nid oes angen i bobl gysylltu ag NHS 111 mwyach os ydynt yn credu bod ganddynt Coronafeirws Newydd (COVID-19). Mae gwybodaeth am y symptomau i gadw llygad amdanynt ar gael ar [wefan Iechyd Cyhoeddus Cymru](#), neu gall aelodau'r cyhoedd ddefnyddio [gwiriwr symptomau](#) GIG Cymru.

"Ni ddylai unrhyw un yr amheuir bod ganddo/ganddi salwch coronafeirws fynd i bractis meddyg teulu, fferyllfa nac ysbyty. Dim ond os yw'n teimlo na all ymdopi â'i symptomau gartref, fod ei gyflwr yn gwaethygu, neu os nad yw ei symptomau'n gwella ar ôl saith niwrnod y dylai gysylltu â NHS 111.

"Peidiwch â ffonio 999 oni bai eich bod yn profi argyfwng sy'n peryglu bywyd. Peidiwch â ffonio 999 dim ond oherwydd eich bod yn aros i 111 ateb eich galwad ffôn. Rydym yn deall bod llinellau 111 yn brysur, ond bydd rhywun yn ateb eich galwad ar ôl i chi aros.